

Biroul permanent al Senatului
Bp 397 / 16.07.2010

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru despăgubirea cetățenilor României, pentru capitalul trecut, prin Legea 15/1990, din proprietatea lor comună în proprietatea statului român

Analizând propunerea legislativă pentru despăgubirea cetățenilor României, pentru capitalul trecut, prin Legea 15/1990, din proprietatea lor comună în proprietatea statului român, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b397 din 17.06.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă vizează despăgubirea cetățenilor României pentru capitalul trecut în patrimoniul societăților comerciale și regiilor autonome create în baza Legii nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările ulterioare, prin emiterea de către stat a unei emisiuni de obligațiuni și acordarea unui număr de 20 de obligațiuni în valoare totală de 20.000 euro fiecărui cetățean major.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, deoarece în art.12 instituie o infracțiune, iar prima Cameră sesizată este Senatul, în conformitate cu prevederile art.75 alin.(1) din Constituție, republicată.

2. Menționăm că o propunere legislativă având același obiect de reglementare, transmisă Consiliului Legislativ de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b558 din 28.10.2008, a fost avizată negativ cu nr.1558/4.12.2008.

3. Întrucât propunerea legislativă are influență asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea punctului de vedere al Guvernului, conform prevederilor art.111 alin.(1) teza a II-a din Constituție, republicată.

4. Premisa de la care pornește construcția logică a propunerii legislative, potrivit căreia capitalul a fost trecut din proprietatea comună a întregului popor, în proprietatea statului român, încălcându-li-se astfel cetățenilor dreptul de proprietate, este inexactă, întrucât mijloacele de producție aparțineau întregului popor **doar la nivel declarativ**. Chiar inițiatorul recunoaște în cadrul Expunerii de motive că, potrivit Constituției Republicii Socialiste România, fabricile, uzinele, hotelurile, spațiile comerciale etc. se aflau numai formal în proprietatea comună, a întregului popor, atributele dreptului de proprietate fiind exercitate de fapt de statul comunist. De altfel, legea fundamentală din epocă prevedea în mod expres că „proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție este **proprietate de stat** - asupra bunurilor aparținând întregului popor”.

Dar chiar dacă, pentru instituirea unei asemenea măsuri care se dorește a avea un caracter reparatoriu, s-ar urca în trecut până la momentul în care, așa cum se arată în documentul de motivare, statul comunist a preluat o parte din veniturile create de cetățeni, transformându-le în capital, se pune întrebarea dacă ea și-ar atinge în totalitate finalitatea, căci pentru aceasta ar trebui ca sumele bănești obținute de cetățeni în urma răscumpărării obligațiilor de către stat să acopere în întregime valoarea activelor preluate de la unitățile economice de stat de către regiile autonome și societățile comerciale constituite potrivit Legii nr.15/1990, cu modificările ulterioare. Or, ar fi extrem de dificil, dacă nu chiar imposibil, de cuantificat această valoare.

5. Prin Legea nr.55/1995 pentru accelerarea procesului de privatizare, s-a realizat transferul cu titlu gratuit a 30% din capitalul social al societăților comerciale care urma să se privatizeze către cetățenii români îndreptățiți, prin distribuirea cupoanelor nominative de privatizare cetățenilor români cu domiciliul în România care, până la data de 31 decembrie 1990 inclusiv, au împlinit vârsta de 18 ani, fiind astfel îndreptățiți a primi certificate de proprietate conform prevederilor Legii privatizării societăților comerciale nr.58/1991, precum și cetățenilor români cu domiciliul în țară care urmau să împlinească vârsta de 18 ani până la data de 31 decembrie 1995 inclusiv.

Deși inițiatorul se referă, în cadrul Expunerii de motive, la așa-zisa „cuponiadă”, afirmând că poporul nu s-a ales cu nimic – întrucât mulți cetățeni nu au primit cupoanele, unii nu au putut să le schimbe pe acțiuni, iar alții au rămas cu acțiuni fără nicio valoare fiindcă societățile la care au subscris au devenit falimentare – menționăm că

acestea sunt situații factice, iar acordarea unei noi gratuități ar constitui, în realitate, o repetare de plată.

6. Prin prezenta propunere legislativă se preconizează înființarea Fondului Național pentru Despăgubiri și Investiții care urmează a fi alimentat, printre altele, din sumele încasate ca urmare a instituirii unui **impozit progresiv pe avere** și a unui **impozit pe averile dobândite ilicit**, încercându-se astfel să se anticipeze o politică fiscală viitoare și incertă, în contradicție cu actualul Cod fiscal, care stabilește o cotă unică de impozitare de 16%.

Totodată, se prevede că, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii, Guvernul trebuie să depună la Parlament proiectul legii privind impozitul progresiv pe avere, precum și proiectul legii privind controlul averilor.

Menționăm că, la nivel de lege, se poate impune Guvernului obligația de a elabora, într-un anumit termen, doar proiecte de hotărâri care să fie date în aplicarea prevederilor respectivei legi, nu și proiecte de lege.

7. Procedura preconizată pentru răscumpărarea obligațiunilor nu numai că este insuficient cristalizată din punct de vedere al corelării cu legislația românească, dar instituie obligativitatea investirii de către cetățeni a sumelor bănești obținute în urma răscumpărării de către stat a obligațiunilor, ceea ce echivalează cu o încălcare a dreptului de proprietate al acestora.

8. Nu în ultimul rând, menționăm că reglementarea infracțiunii de împiedicare a aplicării legii este inedită, o infracțiune prevăzută de o lege putându-se referi doar la încălcarea unor prevederi ale acesteia, nicidecum la împiedicarea aplicării sale.

Având în vedere cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILĂESCU

București
Nr. 912/15.07.2010

Lege privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale

1	modificări prin
L. nr. 58/1991
Lege privind privatizarea societăților comerciale și vânzarea de active din patrimoniul acestora	M. Of. nr. 169/16 aug. 1991	<i>abrogă art. 23 alin. (2) - (8)</i>
2	modificări prin
L. nr. 80/1991
Decontarea prin compensare a plăților restante din economie	M. Of. nr. 263/23 dec. 1991	<i>modifică art. 46 alin. (1); abrogă art. 45</i>
3	modificări prin
O.G. nr. 15/1993
Ordonanță privind unele măsuri pentru restructurarea activității regiilor autonome	M. Of. nr. 202/23 aug. 1993	<i>abrogă art. 6, art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 și art. 15</i>
4	modificări prin
O.G. nr. 70/1994
Ordonanță privind impozitul pe profit
aprobată cu modificări și L. nr. 73/1996
completări prin | M. Of. nr. 246/31 aug. 1994

M. Of. nr. 174/2 aug. 1996 | <i>abrogă art. 8 alin. (1)</i> |
| 5 | modificări prin
L. nr. 55/1995
Accelerarea procesului de privatizare | M. Of. nr. 122/19 iun. 1995 | <i>prevederile L. nr. 15/1990 se aplică numai în măsura în care nu sunt incompatibile cu această lege</i> |
| 6 | modificări prin
L. nr. 21/1996
Legea concurenței

Notă: v. D.C.C. nr. 1037/2009 - M. Of. nr. 501/21 iul. 2009 (art. 28 alin. (2)) | M. Of. nr. 88/30 apr. 1996 | <i>abrogă art. 36 - 38</i> |
| 7 | modificări prin
O.U.G. nr. 88/1997
Ordonanță de urgență privind privatizarea societăților comerciale
aprobată prin L. nr. 44/1998
(v. D.C.C. nr. 34/1998 (art.35) - M. Of. nr.88/25 febr.1998) | M. Of. nr. 381/29 dec. 1997

M. Of. nr. 88/25 febr. 1998 | <i>abrogă L. nr. 55/1995</i> |
| 8 | modificări prin
L. nr. 219/1998
Lege privind regimul concesiunilor

(v. D.C.C. nr. 136/2001 (art.40 alin.(1) - fraza întâi) - M. Of. nr. 647/16 oct.2001) | M. Of. nr. 459/30 nov. 1998 | <i>abrogă art. 25 - 29</i> |
| 9 | modificări prin
O.U.G. nr. 49/1999
Adminstrarea companiilor/societăților naționale, a societăților comerciale, la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, precum și a regiilor autonome
respinsă prin L. nr. 136/2000 | M. Of. nr. 170/22 apr. 1999

M. Of. nr. 345/25 iul. 2000 | <i>abrogă art. 12-14</i> |
| 10 | modificări prin
L. nr. 136/2000
Respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/1999 privind administrarea companiilor/societăților naționale, a societăților comerciale, la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, precum și a regiilor autonome | M. Of. nr. 345/25 iul. 2000 | <i>respinge O.U.G. nr. 49/1999</i> |

- 11 modificări prin L. nr. 276/2006 M. Of. nr. 586/6 iul. 2006 *modifică art. 12*
Lege pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale
- 12 modificări prin O.U.G. nr. 58/2007 M. Of. nr. 439/28 iun. 2007 *modifică art. 13*
Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 13 din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale
aprobată prin L. nr. 381/2007 M. Of. nr. 898/28 dec. 2007
- 13 modificări prin L. nr. 381/2007 M. Of. nr. 898/28 dec. 2007 *aprobă O.U.G. nr. 58/2007*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2007 pentru modificarea art. 13 din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale